

I. SANTRAUKA

- ▶ Tauragės apskritis yra mažiausia pagal gyventojų skaičių Lietuvoje. Ją sudarančiose savivaldybėse 2016 m. pradžioje gyveno iš viso gyvena virš 101,20 tūkst. žmonių – tai beveik 3,5% Lietuvos gyventojų. Statistikos departamento pateiktais duomenimis, gyventojų skaičius Tauragės apskrityje pastaraisiais metais tendencingai mažėja. Per visą 2009-2016 m. laikotarpį Utenos apskrities gyventojų skaičius sumažėjo 13,6%, kai visos šalies gyventojų – 9,3%. 2016 m. daugiausia gyventojų neteko Pagėgių sav. (3,4%), Jurbarko r. sav. (2,1%), Šilalės r. sav. (1,8%) ir Tauragės r. sav. (1,3%).
- ▶ Regionas siūlo įsitvirtinusią gamybos bazę pagrindinėms pramonės šakoms, žemės ūkiui ir maisto perdirbimui. Regione itin plėtojama žaliąji (atsinaujančioji) energija (biomasės, vėjo, vandens ir saulės). Svarbiausios pramonės šakos yra šios: maistas ir gėrimai (pieno, mėsos, duonos ir konditerijos gaminiai), baldai ir mediena (statybinė mediena, mediniai padėklai, medžio masyvo ir medžio drožlių baldai), tekstilė ir apsauginiai rūbai (tekstilė r apsauginiai drabužiai, žvejybos tinklai ir virvės).
- ▶ Tauragės apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) 2014 m. siekė 654,3 mln. eurų ir sudarė 2,0% viso šalies BVP. Daugiausia bendrosios pridėtinės vertės sukurta didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir maitinimo paslaugų sektoriuje (28,3%), šiek tiek mažiau pramonės (21,7%), viešajame sektoriuje (16,4%), žemės ūkiu, miškininkystės ir žuvininkystės (10,9%), nekilnojamojo turto operacijų (8,8%), bei statybos (8%) sektoriuose. 2014 m. vienam apskrities gyventojui teko 7,0 tūkst. eurų BVP. 2014 m. Tauragės apskrities BVP vienam gyventojui, palyginti su šalies vidurkiu, siekė 56,1%.
- ▶ 2014 m. daugiausia materialinių investicijų buvo skirta Tauragės r. sav. (48%), Jurbarko r. sav. (22%) ir Šilalės r. sav. (20%), Pagėgių r. sav. (9%). Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui Tauragės regione, 2014 m. buvo žymiai mažesnės už vidurkį Lietuvoje ir siekė tik 900 eurų. Pagal šį rodiklį, Tauragės apskritis buvo paskutinė iš visų Lietuvos apskričių.
- ▶ Tauragės apskrityje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius 2010 m. pradžioje sudarė 2,2% visų Lietuvoje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių, 2016 m. – 2,1%. Verslumo lygis, vertinant pagal 1000 gyventojų tenkančių mažų ir vidutinių įmonių skaičių, Tauragės apskrityje yra vienas žemiausių Lietuvoje: 2016 m. pradžioje 1000 Lietuvos gyventojų vidutiniškai teko 27,5 veikiančios mažos ir vidutinės įmonės, o 1000 Tauragės apskrities gyventojų tik 16,7 tokių įmonių. Aukščiausias verslumo lygis apskrityje yra Tauragės r. savivaldybėje (21,9), žemiausias – Jurbarko r. savivaldybėje (12,5).
- ▶ Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Utenos apskrities 2015 m. sudarė vos 1,2% viso lietuviškų prekių eksporto. Didžiausią dalį apskrities užsienyje parduodamos produkcijos sudaro pieno ir pieno produktų eksportas – jo dalis 2015 m. sudarė 23,8% viso apskrities eksporto. Taip pat gana reikšmingą eksporto dalį mediena ir medienos dirbiniai (22,4%), plastikas ir jo dirbiniai (10,6%), įvairūs maisto produktai (10,2%), vata, veltinys ir neaustinės medžiagos (8,9%), trašos (5,3%). Pagrindinė eksporto rinka Tauragės apskrityje pagamintai produkcijai yra ES, kur parduodama 76,6% užsienio rinkoms skirtos produkcijos – 10,5% šios produkcijos keliauja į Baltijos valstybes, iš ES rinkoms skirtos produkcijos daugiausia išvežama į: Lenkiją (16,5%), Vokietiją (14,3%) ir Daniją (14,0%).
- ▶ Gyventojų mažėjimo tendencija neigiamai paveikė ir darbo rinką: 2015 m. Tauragės apskrities darbo jėga sumažėjo 3,7%, iki 47,3,8 tūkst. gyventojų, o jos dalis nuo visos Lietuvos darbo jėgos per metus kito nežymiai, t.y. padidėjo nuo 3,1% iki 3,2%. 15-64 m. amžiaus gyventojų darbo jėgos aktyvumo lygis Tauragės apskrityje siekė 74,8%. Tai yra 3,6% daugiau nei 2014 m.

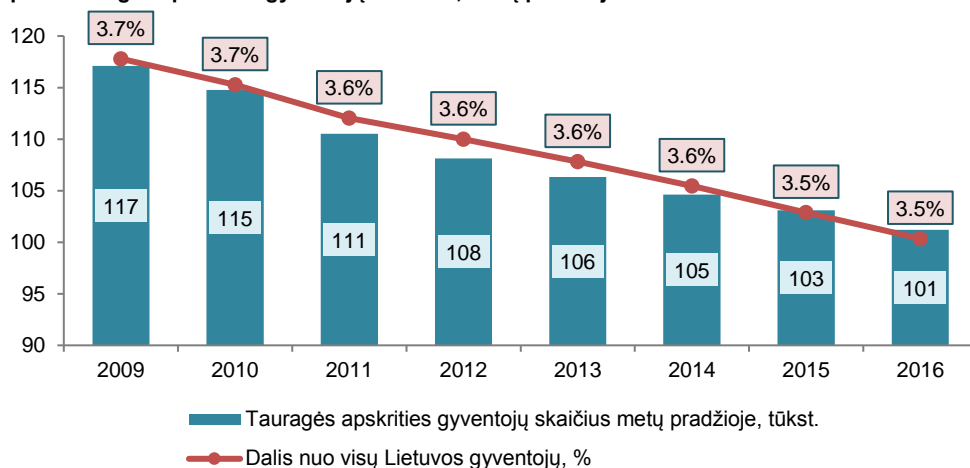
II. DEMOGRAFIJA

Tauragės apskritis yra vakarinėje Lietuvos dalyje, apima Žemaitijos etnografinio regiono pietinę dalį. Ją sudaro Jurbarko, Šilalės, Tauragės rajonų ir Pagėgių savivaldybės teritorijos. Apskrities centras - Tauragės miestas. Kiti apskrities miestai – Jurbarkas, Pagėgiai, Panemunė, Skaudvilė, Smalininkai, Šilalė. Regionas yra patogioje geografinėje padėtyje ir turi gerai išvystytą infrastruktūrą: Tauragės apskrityje yra pasienio su Kaliningradu (Rusija) postas, šalies viduje apskritis ribojasi – su Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių ir Telšių apskritimis. Gera kelių transporto infrastruktūra orientuota į Lietuvos regionus ir via Hanzos koridoriumi (A12) į Kaliningrado sritį ir Latviją, yra vienas iš svarbiausių Tauragės rajono kaip tranzitinės teritorijos privalumų.

Tauragės apskritis yra mažiausia pagal gyventojų skaičių Lietuvoje. Ją sudarančiose savivaldybėse 2016 m. pradžioje gyveno iš viso gyvena virš 101,20 tūkst. žmonių – tai beveik 3,5% Lietuvos gyventojų. Per metus gyventojų skaičius sumažėjo apie 1,8%. 2016 m. pradžioje daugiausia žmonių gyveno šiose savivaldybėse: Tauragės r. sav. (40%), Jurbarko r. sav. (27%), Šilalės r. sav. (24%) ir Pagėgių sav. (8%).

Statistikos departamento pateiktais duomenimis, gyventojų skaičius Tauragės apskrityje pastaraisiais metais tendencingai mažėja. Tauragės apskrityje gyvenančių Lietuvos gyventojų dalis smuktelėjo nuo 3,7% 2009 m. iki 3,5% 2016 m. 2009-2016 m. gyventojų Tauragės regione mažėjo vidutiniškai po 2,1% kasmet. Per visą 2009-2016 m. laikotarpį Tauragės apskrities gyventojų skaičius sumažėjo 13,6%, kai visos šalies gyventojų – 9,3%. 2016 m. daugiausia gyventojų neteko Pagėgių sav. (3,4%), Jurbarko r. sav. (2,1%), Šilalės r. sav. (1,8%), Tauragės r. sav. (1,3%). Pagrindinės gyventojų mažėjimo priežastys - gimstamumo mažėjimas, mirtingumo didėjimas bei emigracija.

1 pav. Tauragės apskrities gyventojų skaičius, metų pradžioje

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

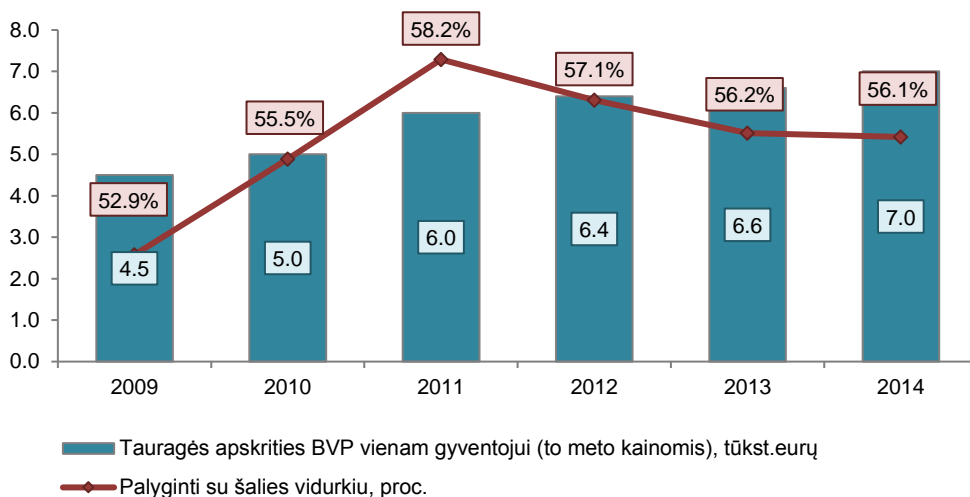
III. MAKROEKONOMIKA

Tauragės apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) 2014 m. siekė 654,3 mln. eurų ir sudarė 2,0% viso šalies BVP. Daugiausia bendrosios pridėtinės vertės sukurta didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir maitinimo paslaugų sektoriuje (28,3%), šiek tiek mažiau pramonės (21,7%), viešajame sektoriuje (16,4%), žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės (10,9%), nekilnojamojo turto operacijų (8,8%) ir statybų (8%) sektoriuose.

Tauragės apskrityje sukuriama Lietuvos BVP dalis nuo 2009 kasmet auga. 2014 m. vienam apskrities gyventojui teko 7,0 tūkst. eurų BVP. 2014 m. Tauragės apskrities BVP vienam gyventojui, palyginti su šalies vidurkiu, siekė 56,1%. Tai – mažiausia reikšmė nuo pat 2011 m., kuomet šis rodiklis siekė 58,2%.

Materialinės investicijos (t.y. investicijos į ilgalaikį materialųjį turą) - vienas svarbiausių ekonomikos augimą skatinančių veiksnių ilgoju laikotarpiu, jų dalis Tauragės apskrityje padidėjo nuo 1,4% visų Lietuvos materialinių investicijų 2007 m. iki 1,6% 2014 m. Daugiausia materialinių investicijų buvo skirta Tauragės r. sav. (48%), Jurbarko r. sav. (22%) ir Šilalės r. sav. (20%), Pagėgių r. sav. (9%). Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui Tauragės regione, 2014 m. buvo žymiai mažesnės už vidurkį Lietuvoje ir siekė 900 eurų. Pagal šį rodiklį, Tauragės apskritis buvo paskutinė iš visų Lietuvos apskričių.

2 pav. Tauragės apskrityje sukuriamas BVP vienam gyventojui

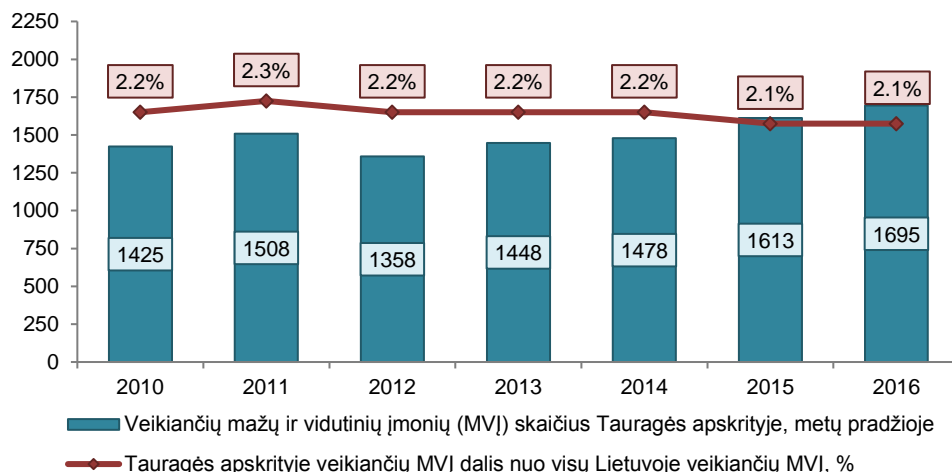
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Pagal tiesioginių užsienio investicijų (TUI) srautą Tauragės apskritis gerokai atsiliko nuo kitų šalies regionų. Tauragės regionui tenkančių TUI dalis 2014 m. sudarė apie 21,77 mln. Eur – tai vos 0,2% visų TUI Lietuvoje. 92 % visų TUI buvo skirta Tauragės r. sav., o kitos apskritys sudarė tik menką investicijų dalį. Palyginti su 2007 m., Utenos regiono TUI padidėjo 18,4%, kai visoje Lietuvoje jos padidėjo 25,1%. Vienam Tauragės apskrities gyventojui 2014 m. tenkančios TUI siekė 211 Eur – tai net 21 kartą mažiau nei vidutiniškai vienam gyventojui Lietuvoje. Pagal šį rodiklį Tauragės apskritis paskutinė iš 10-ties Lietuvos apskričių.

IV. VERSLUMAS

Tauragės apskrityje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius 2010 m. pradžioje sudarė 2,2% visų Lietuvoje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių, 2016 m. – 2,1%.

3 pav. Tauragės apskrityje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

2015 m. Tauragės apskrityje įregistruoti 132 naujo juridiniai asmenys. Tai yra bemaž 22% mažiau nei 2014 m. Daugiausia naujų juridinių asmenų 2015 m. buvo įsteigta Tauragės r. savivaldybėje – 59, tai sudarė 45% visų naujai apskrityje įsteigtų juridinių asmenų. Mažiausiai juridinių asmenų (5 juridiniai asmenys arba 4% nuo apskrities rodiklio) įregistruota Pagėgių rajono savivaldybėje.

Verslumo lygis, vertinant pagal 1000 gyventojų tenkančių mažų ir vidutinių įmonių skaičių, Tauragės apskrityje yra vienas žemiausių Lietuvoje: 2016 m. pradžioje 1000 Lietuvos gyventojų vidutiniškai teko 27,5 veikiančios mažos ir vidutinės įmonės, o 1000 Utenos apskrities gyventojų tik 16,7 tokių įmonių. Aukščiausias verslumo lygis apskrityje yra Tauragės r. savivaldybėje (21,9), žemiausias – Jurbarko r. savivaldybėje (12,5).

V. EKSPORTAS

Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Utenos apskrities 2015 m. sudarė vos 1,2% viso lietuviškų prekių eksporto. Vidutinis metinis lietuviškų prekių eksporto vertės augimas Tauragės apskrityje 2009-2015 m. siekė 8% ir buvo mažesnis nei visoje Lietuvoje. 2015 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto iš Tauragės apskrities vertė smuko apie 4%.

4 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Tauragės apskrities

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

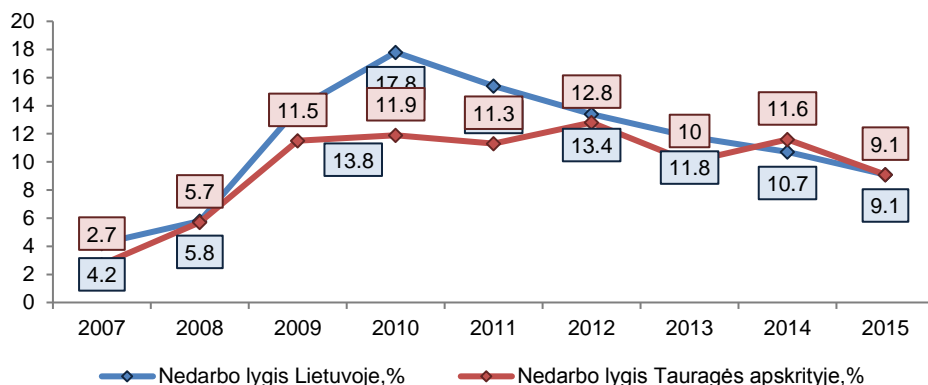
Didžiausią dalį apskrities užsienyje parduodamos produkcijos sudaro pieno ir pieno produktų eksportas – jo dalis 2015 m. sudarė 23,8% viso apskrities eksporto. Taip pat gana reikšmingą eksporto dalį mediena ir medienos dirbiniai (22,4%), plastikas ir jo dirbiniai (10,6%), įvairūs maisto produktai (10,2%), vata, veltinys ir neaustinės medžiagos (8,9%), trąšos (5,3%).

Pagrindinė eksporto rinka Tauragės apskrityje pagamintai produkcijai yra ES, kur parduodama 76,6% užsienio rinkoms skirtos produkcijos – 10,5% šios produkcijos keliauja į Baltijos valstybes, iš kurių daugiausia į: Lenkiją (16,5%), Vokietiją (14,3%) ir Daniją (14,0%).

VI. DARBO RINKA

Gyventojų mažėjimo tendencija neigiamai paveikė ir darbo rinką: 2015 m. Tauragės apskrities darbo jėga sumažėjo 3,7%, iki 47,3,8 tūkst. gyventojų, o jos dalis nuo visos Lietuvos darbo jėgos per metus kito nežymiai, t.y. padidėjo nuo 3,1% iki 3,2%. 15-64 m. amžiaus gyventojų darbo jėgos aktyvumo lygis Tauragės apskrityje siekė 74,8%. Tai yra 3,6% daugiau nei 2014 m.

5 pav. Nedarbo lygis Utenos apskrityje ir Lietuvoje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Užimtųjų skaičius Tauragės apskrityje 2015 m. sudarė 43 tūkst., t.y. 3,2% visų Lietuvos užimtųjų. 2015 m. 53% visų Tauragės apskrities užimtųjų dirbo paslaugų srityje, 26% – žemės ūkyje, 16% – pramonėje, 5% – statyboje. 2015 m. šiek tiek išaugo užimtųjų gyventojų skaičius, dirbančių pramonės ir paslaugų sektoriuje.

Nedarbo lygis Tauragės apskrityje siekia šalies vidurkį, siekiantį 9,1%. 2015 m. nedarbo lygis apskrityje buvo 2,5% punktu mažesnis nei 2014 m. Vyrų vidutinis metinis registruotas nedarbas 2015 metais siekė 8,8%, o moterų – 9,3%. 2015 m. Tauragės apskrityje registruota 4,3 tūkst. bedarbių. Iš jų: 2,1 tūkst. vyrų ir 2,2 tūkst. moterų.

PRIEDAS

Šiame priede pateikti Statistikos departamento skelbiami statistiniai ir ekonominiai rodikliai.

1 lentelė. Veikiančių MVĮ tenkančios 1000 gyventojų pagal apskritis 2010-2016 m. pradžioje

Administracinė teritorija	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lietuvos Respublika	20,2	21,8	20,8	22,0	23,1	26,0	27,5
Alytaus apskritis	12,6	14,5	13,4	14,1	14,8	16,4	17,3
Kauno apskritis	20,7	22,3	21,6	22,4	23,4	26,0	27,3
Klaipėdos apskritis	23,3	24,7	23,3	24,0	24,7	26,9	28,0
Marijampolės apskritis	12,1	12,7	11,9	12,1	12,7	13,8	14,4
Panevėžio apskritis	15,8	16,8	15,4	16,1	16,7	18,2	19,1
Šiaulių apskritis	14,5	16,1	15,4	15,8	16,4	18,0	18,8
Tauragės apskritis	12,4	13,6	12,6	13,6	14,1	15,6	16,7
Jurbarko r. sav.	12,4	13,6	12,6	13,6	14,1	15,6	16,7
Pagėgių sav.	10,4	11,8	10,2	10,6	10,7	11,6	12,5
Šilalės r. sav.	5,3	6,6	6,9	9,2	10,0	11,7	13,2
Tauragės r. sav.	10,5	11,0	11,2	12,3	12,4	13,3	14,1
Telšių apskritis	15,5	16,4	15,7	16,2	16,7	18,2	18,8
Utenos apskritis	11,6	12,6	11,3	12,1	12,5	13,5	14,3
Vilniaus apskritis	28,9	30,9	30,0	32,3	34,2	39,8	42,2

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

2 lentelė. Tauragės apskrityje sukurtos bendrosios pridėtinės vertės struktūra 2014 m.

Ekonominė veikla	Lietuvos Respublika	Tauragės apskritis
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; transportas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	32,2%	28,3%
Pramonė	23,0%	21,7%
Viešasis valdymas ir gynyba; švietimas; žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	14,0%	16,4%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	3,4%	10,9%
Statyba	7,5%	8,0%
Nekilnojamojo turto operacijos	6,5%	8,8%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; administracinė ir aptarnavimo veikla	6,0%	2,4%
Informacija ir ryšiai	3,2%	1,3%
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	2,0%	1,5%
Finansinė ir draudimo veikla	2,0%	0,9%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.